

403. Nieuwe ideeën (3)

1. Het voetbalteam was zegenrijk, omdat het veel zegen ontving en zegerijk, omdat het veel zeges behaalde. In het zelfgeschreven briefje prees hij de zelfgemaakte jam aan. Het zinnespel was zinnenprikkelend. Het grootste deel van de tuin kreeg een zodenbedekking. Ik zag ze zo-even voorbijzoeven. De zoutevis was goed van zoutte. We voeren om de zuid. De voertaal daar was het Zuid-Afrikaans-Engels. Welk Zuidzee-eiland bedoel je? De Zwaanridder komt voor in de sagenverzameling met Lohengrin. Krijg ik dat zwart-op-wit? Een enkele zwei is L-vormig, een dubbele zwei T-vormig. Sudorifera (Jaarboek 2010) zijn zweetdrijvende middelen. Hij zweedde de huiden met kalkmelk of –brij. Even voorstellen: mijn naam is Ad Interim. Koriander is een sterkkriekend (lemma VD) zaad. De auteur las zelf zijn kortverhaal [alg. B.-N.], een short story, voor. Kostumeren is in een passend kostuum steken. Hij had krepbaar.

2. De krobria is een cichlideachtige zoetwatervis. De ngo's waren actief in Afghanistan, met name in Kaboel. Na de kwartfinale kwam de halve finale. De runner-up veroverde een halvefinaleplaats. De kaketoë is een soort van papegaai. In de bossagenbundel kwamen heel wat story's over tra's en ook over een loo voor. Denk aan Het Loo bij Apeldoorn. Een kruislieveheer is gewestelijk een kruisbeeld. Kryoliet is ijssteen. De ktv's hadden een hoge kwaliteit. Kukeleku, zo riep de haan. In de Tweede Wereldoorlog speelde de Kultuurkamer een bedenkelijke rol. Een kumquat is een zure vrucht. De benaming voor de traditionele Chinese vechtsporten is kungfu. Er werd kunst- en vliegwerk van ons gevraagd. Een vervoerder die met kunst rijdt, is een kunstrijder. Een schaatser kan dat ook zijn. In een kursaal [uh of oe] of kurhaus [oe] – die vindt je partner vaak in een kuuroord – kun je gewoon kurkumapoeder [oe, oe] bestellen.

3. Maar of ze het hebben ... Met een kuras kun je moeilijk een vrije kür rijden. De kwaaien moeten met de goeierds lijden. De kvv'er was een uitstervend ras. De capaciteit was vele kW's (kilowatts). De kwaaiigheid droop eraf. Hij was kwansuis dronken. De promovendus, een rare kwant eigenlijk, promoveerde op een onderwerp uit de kwantumchemie (quantenchemie). De kwatta-aap is een zwarte slingeraap uit Suriname. De term 'kWh' zul je wel goed schrijven, maar moeten 'kwijtraken', 'kwijtmaken' en 'kwijtspelen' aaneen of los? Een kwispedor is een spuwbak. De Kwinti's spreken Kwinti. Wat is de kwintessens van de kwintencirkel? Een kwikwi is bepantserd met beenplaatjes. De vruchten hingen laag bij de grond. Heeft Laagland-Schots een antoniem? De piloot kon hoog of laag springen en wilde hoog vliegen, maar de order was: laagvliegen. Is dit transport er een met hoog- of laagradioactief afval?

4. Labberdaan is gezouten kabeljauw, zoutevis. Ik zou 'Labourregering' schrijven zoals ik het schrijf (het slaat duidelijk op de partij Labour). Het lacrosse is een op hockey lijkend balspel, à la hockey dus. De ladelichter liet de ladekast vallen. Het Ladino (Judezmo) is een op het Castiliaans gebaseerde taal van nakomelingen van Sefardische Joden die in 1492 uit Spanje werden verdreven. Van de laesies noemen we de geboorte- en de dwarslaesie. Welke twee zijn de Lage Landen? Er zijn ook lagergelegen landen. De Lagerhuisleden voeren Lagerhuisdebatten in het Lagerhuis, niet in het Hogerhuis. Drinken lagere-inkomensgroepen lagerbier? De Landwacht (Landstorm) bestond uit landwachten. Een langbeen is een ooievaar of de personificatie van Jan Langbeen, de Dood. De languissante dieren smachtten naar langvoer: hooi en stro. Wij lapten om de Lappen nog aan enige lappen te helpen. Horen het laospoeder en de lanoline wel in de lanthaanreeks thuis?

5. Een latei is een draagbalk, een latafel een commode en een latrelatie is zo genoemd naar 'living apart together'. Ik moet je helaas lastigvallen. Ben je belatafeld! Het 'gewone' principe bij een wachtrij voor een loket is: last in, first out (het lifoprincipe). De lastminutereis was last minute. Een beetje wet of KB eindigt met 'lasten en bevelen'. Ik heb geen klassieke opleiding: jouw Latijn is latijn voor mij, zeg maar koeterwaals. De latin lover, een latino met een latrelatie, was idolaat van latin rock. Het laudanum is de opiumtinctuur. Een lawaaischopper pleegt uit te blinken in lawaai schoppen. De leadzangeres was knap lazarus.

6. De term 'lcd-scherm' komt van 'liquid crystal display'. De lazerstraal werd getroffen door een laserstraal. Hij kreeg zo op zijn lazerij, dat hij naar het lazaret moest. Een leaflet is een folder. Een leba is een Surinaamse geest. Ik ben mij het lebbes, het leplazarus, geschrokken. Ledjes zijn energiezuinig. Lecithine is een plantenextract. Lechajim is een Joodse wens: proost! Schrijf je leegmaken, leegplukken en leegplunderen los of aaneen? In de muziek is legato 'gebonden'. De leeuw keek omhoog naar de Leeuw. Het leewater is een vochtophoping, leewieken is gewoon kortwieken. Legendevorming vond al snel plaats. Zijn leidersstijl was heel direct en to the point. Wat was Ariadnes leidraad? Ze zongen eerst een leis, later meerdere leizen. Lekrijden schrijf je aaneen; lekschieten ook, of juist niet? De leliaards en de klauwaards bestreden elkaar rond 1300. De Lelystatter hield van lelietjes-van-dalen.

7. Hij at lendenbiefstuk. Ik heb Piet goed lens geslagen. De pomp was ook nog lens. In een leporelloboek valt weinig te lezen. Een lepidopteroloog bestudeert vlinders. Als je wilt afvallen, moet je lepelsgewijs eten. Leprozen zijn lepreus en meestal niet preuts. Ten langen leste gaf ze het op. Lethargie kan letaal zijn. Lesbiennes (lesbi's, lesbo's) zijn lesbisch. Waarin verschillen leukocyten en leukoplasten? In de Levant kan de levant waaien. De leviathan komt in Job 40 en 41 voor. Als je iemand de levieten leest, berisp je hem streng. Levitatie is hemelvaartbeleving. Restaurant De Librije in Zwolle is genoemd naar de fameuze librije aldaar. De liaisonofficier zorgt voor de verbindingen. Liberaal-democraten zijn van allebei wat. Haar robe was lichtbeige. De boerderij stond in lichtelaaie (lichterlaaie). Ze sliepen in een lichtgewicht tent. De lictor is de drager van de fasces. Hoezo, je lifestyle?

8. Het lichtjesfeest is het feest dat wordt opgesierd met veel kleine lichtjes van kaarsen, lampions, fakkels en dergelijke, met name Divali bij hindoes, Chanoeka bij joden en het joelfeest bij Germanen. Van lieverlee (lieverlede) kwam ze tot leven. Een lieveheer is een kruisbeeld van Lieve-Heer (Onze-Lieve-Heer). Zo is een lieievrouw een beeld van Lieve-Vrouw (Onze-Lieve-Vrouw). Overigens: mijn eega is ook een lieve vrouw. Een light verse kan moeilijk over een lightrailverbinding gaan. Lag het lieievrouwebeestje in het lieievrouwebedstro? Als de afkorting 'fl' van 'florijn' in de drukkerij in één stuk gegoten was, noemde men dat een ligatuur. Lijkopening is autopsie, necropsie, sectie, obductie of postmortaal onderzoek. Zit niet te lijzebetten! Ze noemden het lik-op-stukbeleid, het was echter een beleid van likmevestje. Lindaan doodt insecten. De limousine botste op een limousin.

9. Hoeveel regels telt een limerick? De lilliputters woonden aan de liman. Hij is links-extremistisch en dus linksgeoriënteerd. Hij ging linea recta over op zijn lingua franca. Is een linden, een lindehouten, bank duurzaam? De lippizaner vertrapte het linnaeusklokje. Een lipssleutel past in een lipsslot. Zij had een teveel aan lipstick op. Een literair historicus doet literair-historisch werk en is vaak literair-kritisch. De muezzin blies en riep hoog van de toren. Er waren ook moedjahedien onder zijn gehoor. De literaire stijlperiode aan het eind van de achttiende eeuw in Duitsland, Sturm und Drang, is de naamgever van het onrustige overgangstijdperk (meestal toegepast op de adolescentie), de sturm-und-drang. Bij de partnerruil waren twee lits-jumeauxs nodig. Het live-tv-debat vond in een L-kamer plaats. De litigieuze goederen werden door de rechter geconfisqueerd. Een Lloyd's-lid is machtig.

10. Bij 'dat is zo slecht nog niet' is er sprake van een litotes. Het loepzuivere doelpunt werd afgekeurd. Logee Janneke mocht bij mij in de loge zitten. Heb jij een logaritmetafel bij je? Een loelav is een palmtak, gebruikt op Soekot. Een loeach is een Joodse almanak of kalender. Hij lodderoogde naar de Lodewijk XV-meubels. De locoburgemeester probeerde een locopreparaat uit. De lobbies had verschillende littekens. De logos (Johannes 1, vers 14) is het Woord, God de Zoon, het wezenlijke beeld van de Vader. Het lokus is Surinaamse teak.

Rein Leentfaar m.m.v. Hans Blik